

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Uigesimaquinta c[aus]a h[abet] ij. q[uesti]ones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62466)

Eury-
cliam.

Acco-
phalite.

Theo-
dosiani.
Saiani.
te.

Snoite.
agnoi-
te.

Maic-
xx. d.
Crito-
te.
Deut.
vi. a.

carne credit: sed separatim atq; seunctim alter-
rum filium dei, alterum filium hominis predica-
uit. **E**urycliam dicit ab Euryce Constantino:
politano abbate: qui Chystrum post humanam
assumptionem negavit existere de duobus na-
turis, sed solam in eo diuinam asseruit esse na-
turam. **A**cephalite dicit, id est sine capite. nul-
lus enim eorum reperitur author: ex quo orti sunt
hi trum Lacedonenisum capitulorum impu-
gnatores, duarum in Chystrum substantiarum p-
prietatem negant, et vnam in eius persona na-
turam predicant. **T**heodosiani et Saiani ap-
pellati a Theodosio et Saiano: qui temporibus
Iustiniani principis in Alexandria per populi
peruersionem vna die ordinati sunt episco-
pi, hi errore Eurycij et Dioscori sequentes, Lacedo-
nense concilium respuunt: ex duabus vnam
in Chystrum naturam asserunt, quam Theodosia-
ni corruptam, Saianite incorruptam contem-
dunt. **S**noite et Tritoitae a Theodosianis
exorti sunt, et quibus Snoite ab ignorantia de-
cti: quia ad peruersionem a qua orti sunt, id adij-
ciunt, qd Chystrum diuinitas ignoret futura que sunt
scripta de die et hora nouissima, non recordantes
Chystrum personam in Esaiam loquentem: Dies iu-
dicij in corde meo. **T**ritoitae vero vocati qd sicut
tres personas in trinitate, ita quoq; tres asserunt
deos esse: contra illud quod scriptum est: Audi
Israel, dominus deus tuus, deus vnus est.
Sunt autem et alie hereses sine aurore et si-
ne nominibus. **E**x quibus alie putant trifidum
esse deum: alie etiam Chystrum diuinitatem passibi-
lem esse dicunt. **A**lie Chystrum de patre natiuitate,
initium temporis dant. **A**lie liberationem homi-
num apud inferos factam Chystrum descensione
non credunt. **A**lie animam imaginem dei negant.
Alie animas conuerti in demones, et in quecum-
q; animalia existimant. **A**lie de mundi statu dis-
sentunt. **A**lie innumerabiles mundos opinan-
tur. **A**lie aquam deo coeternam faciunt. **A**lie nu-
dis pedibus ambulant. **A**lie cum hominibus no-
manducant. **D**e sunt hereses aduersus catholi-
cam fidem exorte, et ab apostolis et a sanctis pa-
tribus vel concilijs damnate: que dum in se multis
erroribus diuise, inuicem sibi dissentiant, commu-
ni tamen nomine aduersus ecclesiam dei conspi-
rant. **S**ed et quicunq; aliter scripturam sacrosan-
ctam intelligit qd sensus spiritus sancti flagitat a
quo conscripta est: licet de ecclesia non recesserit,
tamen hereticus appellari potest.

Quare diuina prouidentia multos errare per-
mittat.

Deo diuina prouiden-
tia multos diuersi erro-
ris hereticos esse permittit, ut
cum interrogat nos ea que
nescimus: sic discutiamus pi-
gritiam, et diuinas scripturas
captamus, propterea apostolus
ait: **Q**uod hereses esse vt
patri manifesti sunt. **H**is autem
a deo pbati sunt qui bene pos-
sunt docere.

Causa. xxv.

Ancta Ro-
mana eccle-
sia quendam
baptismalem
ecclesiam suis
munuit pri-
uilegijs deci-
mationes sue diocesis et in te-
gro sibi attribuens. **I**te quod-
dam monasterij similiter mu-
nuuit priuilegijs proprijs, de-
cernens vt ex proprijs predijs
nulli decimas psolueret. **A**ccidit
itaq; vt intra diocesis pre-
munita baptismalis eccle-
siam monasterij alia emptio-
ne, alia donatione predia sibi
inueniret. **Q**uare itaq; con-
tento inter monachos et cle-
ricos de decimis.

Hic primum queritur an cle-
rici baptismalis ecclesie autho-
ritate priuilegijs decimas sue
diocesis et in teagro sibi valeant
vendicare?

Secundo, an subsequenti pri-
uilegio monachorum derogetur
antiquioribus priuilegijs
baptismalem ecclesiarum?

Questio. i.

Quod vero au-
thoritate illi
priuilegijs de-
cimas sibi ex
integro clerici
vendicare
non valeant:
hinc probatur, quia decime
iuxta decreta sanctorum pa-
trum quadripartito diuidun-
tur: quarum vna pars episco-

Deo diuina prouiden-
tia multos diuersi erro-
ris hereticos esse permittit, ut
cum interrogat nos ea que
nescimus: sic discutiamus pi-
gritiam, et diuinas scripturas
captamus, propterea apostolus
ait: **Q**uod hereses esse vt
patri manifesti sunt. **H**is autem
a deo pbati sunt qui bene pos-
sunt docere.

Ancta roma
na ecclesia.
Sed et tractat hereticos
subdit Saianus. **xv.** causas
in quo tractat de pri-
uilegijs romane eccle-
siae: de quibus vt
nos competenti-
us intruam, thema pre-
ponit, de quo due
questiones eliduntur.

Quare itaq; con-
tento inter monachos et cle-
ricos de decimis.
et hoc inueniret.
et hoc inueniret.
et hoc inueniret.

Quod vero au-
thoritate illi
priuilegijs de-
cimas sibi ex
integro clerici
vendicare
non valeant:
hinc probatur, quia decime
iuxta decreta sanctorum pa-
trum quadripartito diuidun-
tur: quarum vna pars episco-

Causa. hinc inferatur prima questio, qua queritur an clericus baptismalis ecclesie possunt decimas totius episcopatus sibi vendicare auctoritate privilegij apostolice sedis. Et respondetur qd sic videtur. eo qd hinc ita. Primo tamen probatur qd non possit, cum decime in quatuor partes diuidi debeant, vt sancti canonice declarant manifeste. Secundo qd in hoc loco videtur ad hunc ita. probatur. Scilicet qd papa non potuit concedere tale privilegium clericis baptismalis ecclesie.

Confirmamus. Quidam dicit Belasius in hoc capi. qd nullus magis tenetur custodire constitutum vniuersalis synodi, qd dominus papa: cuius auctoritate vniuersalis synodus confirmatur, quod nullus christianus debet ignorare.

Oportere. hoc verbum oportet, est verbum imperium, sic ponitur in quest. i. cap. i. sicut hoc dicitur debet, quando dicitur honestate designat: vt extra de depon. fatio. impube. tua.

Quando est verbum officij: vt. ruy. dicitur. vnum. quod est verbum necessitatis: vt. iij. q. ic. non oportet hoc ideo dico quia punitio est: vt extra de elec. significat. Ita men honoratum est vt secundum legem vniuersalis: vt. ff. de leg. i. q. i. ex imperfecto. c. de testame. et imperfecto. Jo.

Nota qd hinc dicitur debet, non solum honestatem significat, verum etiam necessitatem: vt extra vt de. bene. cap. vno. versu. et ideo. et extra de appella. propositum. quod dicitur de hoc plene notatur. ff. de offi. pte. l. epe.

sumus declinemus: ne professio summi apostoli qua se amatores domini testatus est, non inueniatur in nobis: quia quotiens quis negligenter pascit dominicum gregem sibi commendatum, totiens conuincitur summum non amare pastorem.

Idem Anatholio episcopo. Non debent vilo modo variari que ad perpetuam ordinantur quietem.

Ut ad perpetuam generaliter ordinata sunt vtilitatem, nulla commutatione varientur: nec ad priuatum trahantur commodum que ad bonum sunt communitate prefixa: sed manentibus terminis quos constituerunt patres, nemo iniuste usurpet alienum: sed intra fines proprios atq; legitimos, putet quicquid valuerit i latitudine se exercere charitatis.

Idem Belasius papa. Nulli diuinas constitutiones et apostolice sedis decreta temerare licet.

Nulli fas sit sine status sui periculo vel diuinas constitutiones vel apostolice sedis decreta temerare: quia nos qui potentissimi sacerdotis administramus officia, talis transgressionum culpa respicitur si in causis dei desides fuerimus inuenti: quia meminimus qd timere debemus qualiter comminetur deus negligentie sacerdotum. Siquidem maior reatu delinquit qui potiori honore fruitur: et grauiora facit vitia peccatorum sublimi-

nullus debet venire contra decretum apostolice sedis re. ff. de nisi velit deponi: quia quanto quis in maiori positus pe-

Causa. Docet Leo papa in hoc capi. qd apostolice vigilans debet esse in omnibus: vt ea que male sunt usurpata, eius auctoritate reuocentur. quod si neglexerit, summum pastorem non videntur amare, nec petrum apostolum imitari: cui dictum fuit vt christi oues se christi diligar diligenter pascat.

Trima. Terminus confessus est Episcopus: vt. vi. quest. i. imitari. vt ostendat se corde, ope, et ore christus diligere. Joan.

Ut ad preteritum. Anatholio episcopo. Non debent variari que ad perpetuam ordinantur quietem. Ue ad perpetuam generaliter ordinata sunt vtilitatem, nulla commutatione varientur: nec ad priuatum trahantur commodum que ad bonum sunt communitate prefixa: sed manentibus terminis quos constituerunt patres, nemo iniuste usurpet alienum: sed intra fines proprios atq; legitimos, putet quicquid valuerit i latitudine se exercere charitatis.

Idem Belasius papa. Nulli diuinas constitutiones et apostolice sedis decreta temerare licet.

Nulli fas sit sine status sui periculo vel diuinas constitutiones vel apostolice sedis decreta temerare: quia nos qui potentissimi sacerdotis administramus officia, talis transgressionum culpa respicitur si in causis dei desides fuerimus inuenti: quia meminimus qd timere debemus qualiter comminetur deus negligentie sacerdotum. Siquidem maior reatu delinquit qui potiori honore fruitur: et grauiora facit vitia peccatorum sublimi-

Constat. Ex hoc patet qd papa non potest contra generale ecclesie statutum dispensare, nec contra articulos fidei, nam vt omnia asseruntur, sed omnes heretici essent. vt. xv. dicitur. sicut et sic potest intellegi. ea. capit. sunt quidam. et ca. seq. sed contra statuta ecclesie quod non est ita generale, sicut de continentia sacerdotum, bene potest dispensare. **Adamo.** Uide quod legitur et notat. l. lxxviij. dicitur. cu in preterito. **U**t ad priuatum. Communio ecclesie, vtilitas puate pre fert. l. l. indicat. vt. vij. q. i. nemo. scias. et. viij. q. i. in C. de escripturis. **U**lli fas sit. cleri. et ca. seq. **O**ste in l. mo dit Belasius papa. r. i. q. i. in hoc capitulo qd iste festus.

est dignitate, si sacras constitutiones violat, vel negliges inueniatur: tanto maiori reatu constringitur.

A Sublimitas, crumen em augetur per dignitatem: vt. xl. dist. homo. 2. ff. de rem. omne delictum. §. ij. Jo. Jolatoes. **Causa.** Quidam episcopos sponte violabant: vt

violantibus cōsentiebant. quare da malus pa. eos reprobent, diceo q rales blasphemāt spiritum sanctum in finctu cuius canones editi erant: ideo a scrie patri bus 2 spū scō gra uiter iudicantur.

B Blasphemare in iuno coipio vi detur ex cōmunicat ras 2 hereticas: vt j. dist. nulli. 2. §. et. ca. generali.

Sunt quidā, qui dā dicebāt q semper licet romano pontifici cōdere no uas leges: quibus Urbanus papa cō sentit, cōfirmando quod dicitur dūmodo cōtra euāgē lū vel cōtra aplos legem nō edat. vbi enim dñs vel aposto lici eius vel sancti patres aliquid sen tenti aliter definitū rūt, ibi Ro. pon. no sam legem conde re nō debet: sed qd statutum est, vsq ad sanguinis effusa

Sunt quidā dicentes ro mano pontifici semper licuisse nouas condere leges: qd 2 nos non solum non negamus, sed etiam valde affirmamus. Sciēdū hō summopere est q inde nouas leges conde re pōt, vñ euangeliste aliquid et prophete nequaquā dixerūt. Abi vero aperte dñs vel eius apostoli 2 eos sequentes san cti patres sententialiter aliqd definitū: ibi nō nouā legem romanus pōtifer dare, sed po tius quod p̄dicatū est vsq ad animā 2 sanguinē confirmare debet. Si enim qd docuerunt apli 2 prophete, destruere qd

Item Damasus papa. **In spū scō blasphemāt, qui sacros canones violant.**

Item Marcellus papa. **Strare non valet quod contra euangelicam vel propheti cam doctrinā seu constitutio nem factum fuerit.**

Item Urbanus papa. **In quibus romano pontifici licet nouas condere leges.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

q papa contra apostolum dispensat: non tamen in his que pertinent ad articulos fidei, eodem modo dispensat in euangelio interpretando ipsum. extra de reu. licet. in fi. Item non est vera dispensatio que fit in voto peregrinationis: quia non dicitur viuens liberari ab illa obligatione: sed potest dicitur in melius cōmutari: extra de iureiur. peruenit. sed circa vota contineat forte non possit dispensare: quia vir inuenit. Con tar melius i quod traxit possit cōmutari: no. d. 2. vt. de sta. regu. q. ad. cum ad monachos: proprium in fine. Ita. Quicquid dicitur Jo. q. 1. quandoq; dispensat non est fat papa cōtra ge. p̄sonerale statuta: qd videt. deie. sicut fecit in Lateranensi concilio. habet generalis Innocentius: 3. 1. 1. fan. et. aff. non de p̄soner. licet contra ras: no articulos fidei nō dicitur penfer. j. q. vi. c. 1. in illa. 3.

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Item Innocentius papa. **Quod contra apostolicam vel propheti cam doctrinam factum fuerit, omnino cassabitur.**

Al. Supra dist. c. contra motem.
Privilegio. s. dist. ij. privilegium.
Ob religionis. rj. q. ij. religiofam.

no potest in preiudicium aliorum, vt dicitur: q. solus princeps
auferte potest? iusvini? dare alteri, vt. it. q. ij. n. v.
ro. x. ca. per principalem. x. ff. de concef. preb. x. ecclie. no
vacan. quia dicitur: r. c. de quadri. pie. bene a seno-

Obsequij. i. q. j. sunt nonnulli. s. rj. dist. c. is. jo.
Quod autem.

ne. Sed certe hoc non est verum: nam episcopi potest dare
extra baptismalem
ecclesiaz decimas:
vt. rvi. q. j. statui-

hec qd dicitur
dist. in tres partes.
In pma pbat ma-

lud vero apostoli ad memoria
reuocates qd ad Corinthios
scribens ait: Non enim volu-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

lex principum concordas ait:
Rescripta contra ius elicta,
ab omnibus iudicibus precepti-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

mus refutari: nisi forte aliquid
est quod non ledat alium, et
prosit petenti, vel crimen sup-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tem constituto imperato-
ris ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

Ar. q. nulla privilegia
q. de contra alia privilegia
pnceps vel extra ius va-

tuus ad populum. Nec damno-
sa fisco, nec iuri contraria po-

rescripta expressam in se debent habere conditionem, si peccato veritate nitantur, quia mendax peccator carere debet imperatoris: et iudices delegati puniuntur, si probationes super falsi suggestione non admittant. Annotatores, que sunt sine causae cognitione, pragmaticae, cum causae cognitione.

Annotationes

Theodosius et Valenti. Et si legibus consentaneum sacri oraculi medat peccator attulerit, careat penitus imperatoris: et si nimia mentis auerit impio bitas, etiam seueritatem subiaceat iudicantis.

Et si non cognitio sed executio mandatur, de veritate precum inquiri oportet: ut si fraus interuenit, de omni negotio cognoscat.

Et si imperator Anastasius. Omnes cuiuscumque maioris vel minoris administrationis vniuersae reipublice iudices ad monem ut nullum rescriptum, nullam pragmaticam sanctionem, nullam sacram annotationem que generali iuri vel vilitati publice aduersa esse videatur, in disceptatione cuiuslibet litigij partiantur profertur: sed generales sacras constitutiones modis omnibus non dubitent

executio, tunc questiones incidentes remittant ad superiorem: et si mixta delegat, tunc potest cognoscere de questione dicantur incidentibus. Sed pone quod aliqui sit mandata nuda ex se de re pariter est finita, et mandata aliquibus ut exequantur uno, sed exceptionem, audierit exceptio: tunc et non quia tenentur exequi: et qui sententiam, licet sciat eam iniustam: ut extra de offi. iudi. delega. pastoralis. extra de maior. et obediens. omnes extra de offi. iudi. delega. si quando. ff. de iudi. si pteor. et. xxij. q. i. quid culpatur. in fi. Argu. contra. C. si ex fal. in fr. l. iudicari. extra de testibus. v. mens. Ad hoc dicas quod si euidens est sententiam esse nullam, et per instrumenta falsa lata, non exequat eam, alio licet iniusta exequat eam. ff. de iudi. l. si pteor. Non ob. ff. de confes. l. penult. vbi dicitur quod exequatur potest absolvere illum qui confessus fuit totam eodem iudice de debere fidei commissum, nam non intelligitur lex illa de executore, sed de iudice.

Commodus. Casus. Precipit Anastasius imperator in hac lege ut nullus iudex recipiat in iudicio aliquod rescriptum quod generali iuri vel publice vilitati videatur esse aduersum: sed modis omnibus generalis sacras constitutiones conseruet.

Aduersa. De hoc habet. s. e. in illa. l. rescripta. contra ius elicta. Sed si aliquid pro iure allegatur de quo est euidens quod non consonat iuri, remittitur ad superiores, ut extra de fi. instr. pastoralis.

Q. iij

strate coguntur di-
mueri: possessio-
nes misericorditer
eis concessa: sic mo-
nachj. cu a religio-
ne cessauerint, pri-
uilegia exuantur
que religionis in-
stituta concessa vi-
dentur. In tertia
parte dicit qd pri-
uilegia monachorum
in eo casu intelligu-
tur esse concessa qd
aliqui ecclesie non
derogant: videlicet
vt decimationes
noualium nulli quo-
dam assignatas au-
thoritate privilegio-
rum sibi teneant:
vel si propter pau-
periam vel infan-
tem necessitate mo-
nachia consilium non
potest nisi derogetur
privilegijs aliorum:
ita eorum subuenien-
do inopie, vt ipsi
ratione privilegio-
rum non fiant diui-
tes, qd apud males
ecclesie destruantur.
Secunda pars in-
cipit ibi: Sed obij-
cit. Tertia ibi: pri-
uilegia ergo. Allo-
quin. i. aut. i. si non
posset derogare pri-
uilegijs aliorum: ad
paupertatem reduce-
rentur: quia non fie-
rent noue et alie de-
struerentur.
a. i. possessiones,
xvi. quest. i. posses-
siones.
b. i. Cessauerint.
argu. qd si priuile-
gia aliqui dantur ex
causa vel ratione re-
ligionis: vel ratione
paupertatis, vt alia
de causa: scilicet cel-
situdinis, cessat qd pri-
uilegiu vt est de pbo.
signific. abbate. in
fine. extra de deci-
macionibus. xvi. que-
stione. i. generalit.
et inquit. de autho-
ritate. q. vii. et ff. de iu-
di. l. ij. §. legatus. et
c. de testamen. ni-
l. l. vii. et inquit. de
pupilla. subtit. §.
qua ratione.

bioceffibus aliarum frequenter
condite inueniatur. Seruent
ergo privilegia ecclesiarum cun-
ctis in concilijs epibus: ne vi-
delicet preter eius auctorita-
tem a quo data sunt, contra ea
liceat ire alicui. ¶ Sed obij-
tur illud symmachi pape: Pos-
sessiones quas vniquisqz ec-
clesie suo relinquit arbitrio. et
que supra in ritu. de alienatio-
ne rerum ecclesiastica. legun-
tur ascripta. Unde datur in-
telligi qd ea que de iure vnus-
cuiusqz ecclesie, vel necessita-
tis, sicut peregrinis: vel pieta-
tis intuitu, sicut religiosis do-
mibus conferuntur: non per-
petuo sed temporaliter ab eis
quibus conferuntur, sunt pos-
sidentia: qd illud symmachi
ad necessitatem intuitum non
ad pietatis prospectum pos-
sit referri: videlicet vt ea que
peregrinis vel captiuis largi-
ri necessitas suafit non ea que
religiosis domibus ob quiete
religiose conuersationis con-
cessa sunt, prohibeantur per-
petuo possideri, vel potius de
vtriusqz intelligendum est: vt
delicet vt sicut necessitatem
patientes cessante necessita-
te beneficijs renunciare co-
guntur que eis misericordie
indulsi intuitu: sic religiose
videntes cum a religione ces-
sauerint, privilegia exuantur
que religiosa conuersatio
meruit. ¶ Privilegia ergo qd
religiosis domibus concedun-
tur: vel in eo casu accipienda
sunt in quo ita eis consulantur,
q nulli aliquid derogatur: ve-
delicet vt ex noualibus quo-
rum decimationes nulli assignate
fuerant, privilegium auctori-
tate decimas aliqui-
bus persolvere non cogantur:
vel si propter instantem tempo-
ris necessitate eis consuli non
poterit nisi alijs deroget, ita
privilegium auctoritas vt

deatur esse seruanda, vt eorum
subueniatur inopie, non vt sua-
rum diuitiarum augmēto, et
possessionum non modica ex-
tensione potrecta, baptisma-
les seu parochiales ecclesie pe-
nitus destruantur.
¶ Causa. xxvj.
¶ Quidam sacer-
dos forilegus
esse et diui-
nus conuincit
tur apud epi-
scopum: cor-
rectus ab epi-
scopo, noluit cessare: excom-
unicatur. tandem agens in ex-
tremis reconciliatur a quodam
sacerdote, episcopo inconsulto.
Inducitur sibi penitentia sub
quantitate temporis canonici-
bus prescripta.
¶ Hic primus queritur: quis sint
forilegi?
¶ Secundo, an sit peccatum esse
forilegum?
¶ Tertio, a quibus genus diui-
nationis sumptit exordium?
¶ Quarto, quot sunt genera di-
uinationis?
¶ Quinto, an forilegi vel diui-
ni sint excommunicandi si ces-
sare noluerint?
¶ Sexto, an excommunicatus
ab episcopo, possit reconciliari
a presbytero illo inconsulto.
¶ Septimo, si mouentibus est
inducenda penitentia sub quan-
titate temporis?
¶ Questio. i.
¶ Si sint forilegi? Mi-
sericordius definit cry-
mologiaru lib. viij.
ita dicens.
¶ Qui sint forilegi.
¶ Forilegi sunt qd sub no-
mine sicte religiose per-
quasdam (quas scilicet seu apo-
stoloru vocant) fontes diuina-
tionis scientia profitentur: aut
quaricunqz scripturarum inspec-
tione futura pronuntiant.
¶ Questio. ij.

¶ An illi. hoc
non est veritas si il-
lud nonale fuit in
aliquo territorio
ad illum scilicet spe-
ctabit. sed si in nul-
lus parochia fue-
rit eps potest assigna-
re cui voluerit: vt
est de deci. qm.
¶ De penitus. li-
pra. xij. questio. ij.
bone rei. jo.
¶ Quidam sacer-
dos. si cap.
¶ Expedio tractata
de privilegijs. sup-
ponitur causa. xvi.
vi. i. qua tractatur
de diuinationibus,
et reconciliatio ex-
communicatorum: et
de pena mouentiu.
Que omnia vt me-
lisse pateant, exas-
tiamus moue solito
themata pponit, de
quo sepe surgunt
questiones.
¶ Quis sit. Ca-
p. dicit pro-
ponitur prima que-
stio: in qua querit-
ur quid sit forile-
gium. que questio
soluitur. j. c. j.
¶ Forilegi.
¶ Cap. Que
sint forilegi? Mi-
sericordius definit cry-
mologiaru lib. viij.
ita dicens. Qui re-
spodet dicens qd illi dicuntur
forilegi qui ar-
te diuinationis pro-
ficientur per fontes
que vocant fontes
apostolorum, vel
per quascunqz alia
scripturam futura
pronuntiant.
et qd profitentur,
qui tales consulti,
penitentia puniuntur
v. annorum: vt. j.
e. qd. v. qui diuina: scilicet
fontes. Ipsi autem goepis
facientes hmoi ar-
tes tantu penitentia
ita vnus annu: vt
aliter qd deni puniendi: vt
sit puz. et de forile. c. ij. §. iij.
Istud intellige est de
penitentia. Am leg-
ge aut ipse malefic-
cia puni capite:
vt. c. de male. et ma.
l. nemo. Joan.

